



FOLKETINGETS EU-OPLYSNING

Christiansborg
1240 København K
telefon 3337 3337
euopl@ft.dk
www.eu.dk

NR. 3

DECEMBER 2015



Kilde: Europa-Kommissionen

Europa-Kommissionen

Nye initiativer og gennemførelse af EU's politik

KOMMISSIONEN HISTORISK

Forløberen for den nuværende Kommission hed "Den Høje Myndighed" og blev etableret tilbage i 1952 samtidig med Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, der senere skulle blive til det EU, vi kender i dag. At seks stater afgav suveræniteten til et overstatsligt organ, gjorde samarbejdet meget mere forpligtende end andre internationale organisationer.

HVOR MANGE KOMMISSÆRER?

Dengang der var færre medlemslande i EU, havde de store lande to kommissærer hver. I forbindelse med den store østudvidelse i 2004 blev det besluttet, at hvert land skulle udpege én kommissær. Lissabontraktaten skulle oprindeligt have reduceret antallet af kommissærer, så EU's medlemslande skulle skiftes til at beklæde kommissærposter. Dette mødte dog modstand især i Irland, som først godkendte Lissabontraktaten, efter at denne bestemmelse var blevet ændret.

Europa-Kommissionen – eller bare Kommissionen – er en af de vigtigste institutioner i EU. Kommissionens arbejdsområder strækker sig fra handels-, industri-, social- og arbejdsmarkedspolitik til landbrug, miljø, energi, regionaludvikling og udviklingssamarbejde. Hovedparten af Kommissionen har hjemsted i Bruxelles, men den har også kontorer andre steder. Kommissionen er arbejdsplads for ca. 33.200 ansatte.

Kommissionens opgaver

Kommissionen tager initiativ til ny lovgivning i EU og sørger for, at den bliver ført ud i livet efter vedtagelsen. Kommissionen er også "traktatens vogter", der skal sørge for, at medlemslandene overholder EU-reglerne.

Forslag

Kommissionen spiller en helt central rolle i EU's lovgivningsproces. Kommissionen har nemlig med få undtagelser eneret til at fremsætte forslag til ny EU-lovgivning (direktiver og forordninger). Når Kommissionen således har søsat et initiativ, er det Europa-Parlamentet og Ministerrådet's opgave at forhandle sig frem til en vedtagelse – nogle gange med Kommissionen i rollen som mægler.

Implementering

Når et forslag er blevet vedtaget, kommer Kommissionen igen på banen. Det er nemlig Kommissionens opgave at hjælpe medlemslandene med at føre EU-lovgivningen ud i livet og kontrollere, at medlemslandene overholder deres forpligtelser.

Hvis et medlemsland bryder reglerne, kan Kommissionen rejse en sag mod landet ved EU-Domstolen. Inden for konkurrenceområdet kan Kommissionen udstede bøder til virksomheder, der ikke overholder konkurrencereglerne i EU.

Kommissionen har også det overordnede ansvar for forvaltningen af EU's budget og for at holde øje med, om medlemslandene administrerer budgettets støtteordninger korrekt.

Kommissionens opbygning

Kommissionen består dels af kommissærerne og deres kabinetter og dels af generaldirektoraterne og en række særtjenester.

Kommissærerne

Kommissionen består af 28 kommissærer – én fra hvert medlemsland. Kommissærerne udgør den politiske ledelse og har individuelle ansvars-

JUNCKER-KOMMISSIONEN

Den seneste formand for Kommissionen, Jean Claude Juncker, introducerede en række nye tiltag i forbindelse med udnævnelsen af sin kommission i 2014. Han udnævnte seks næstformand, der som noget nyt er ansvarlige for koordineringen af forskellige politiske områder med en række kommissærer tilknyttet. Han valgte desuden en 1. næstformand, Frans Timmermans, der fungerer som hans højre hånd og bl.a. har ansvaret for samarbejdet med de nationale parlamenter. Af øvrige nyskabelser kan det fremhæves, at finansielle tjenesteydelser fik sin egen kommissær, det lå tidligere under det indre marked, mens klima og energi blev slået sammen.

2014 er første gang, hvor formanden for Kommissionen er blevet valgt blandt kandidater udpeget af Europa-Parlamentet. Da der i Lissabontraktaten står, at udnævnelsen af Kommissionen skal tage hensyn til resultatet af Europa-Parlamentsvalget, besluttede de politiske grupper i Parlamentet at stille med hver deres kandidat til posten som formand for Kommissionen. Jean-Claude Juncker var kandidat fra den største gruppe i Parlamentet, Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (EPP), som består af konservative og kristelige demokrater.

FORMÆND FOR KOMMISSIONEN

SIDEN 1985

Formand	Tidsperiode
Jacques Delors <i>Frankrig</i>	1985-1995
Jacques Santer <i>Luxembourg</i>	1995-1999
Manuel Marín <i>Spanien</i>	1999
Romano Prodi <i>Italien</i>	1999-2004
José Manuel Barroso <i>Portugal</i>	2004-2014
Jean-Claude Juncker <i>Luxembourg</i>	2014-

... VIDSTE DU?

At Santer-Kommissionen i 1999 gik af før tiden efter pres fra Europa-Parlamentet og på baggrund af en rapport udarbejdet af en uafhængig ekspertgruppe på grund af beskyldninger om svig, forsømmelser og nepotisme.

DANSKE KOMMISSÆRER

Kommissær	Parti	Tidsperiode	Ansvarsområde
Finn Olav Gundelach	Uafhængig	1973-1981	Landbrug, næstformand
Poul Dalsager	Socialdemokraterne	1981-1985	Landbrug
Henning Christophersen	Venstre	1985-1995	EU-budget, næstformand
Ritt Bjerregaard	Socialdemokraterne	1995-1999	Miljø
Poul Nielson	Socialdemokraterne	1999-2004	Udvikling og humanitær bistand
Mariann Fischer Boel	Venstre	2004-2009	Landbrug
Connie Hedegaard	Konservative	2009-2014	Klimainsats
Margrethe Vestager	Radikale Venstre	2014-	Konkurrence

områder, lidt ligesom i en national regering. Medlemslandene udpeger kommissærerne for fem år ad gangen umiddelbart efter hvert Europa-Parlamentsvalg. Hvilke ansvarsområder kommissærerne får, er en større politisk forhandling mellem medlemslandene.

Selvom kommissærerne er udpeget af medlemslandene, er de ikke repræsentanter for medlemslandene. Ifølge traktaten er de forpligtet til at »udføre deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabets almene interesse«, og de må ikke »søge eller modtage instruktioner fra nogen regering«. Der er dog med jævne mellemrum diskussioner om, hvorvidt det også er sådan i praksis.

Kommissionen fungerer som et kollegium. Det indebærer blandt andet, at kommissærerne er kollektivt ansvarlige for de truffe beslutninger.

Normalt mødes Kommissionen en gang om ugen, hvor den træffer beslutninger med simpelt flertal, men målet er, at kommissærerne skal være enige.

Kommissærernes kabinetter

Hver kommissær har et såkaldt »kabinet«. Kabinetterne består af kommissærernes personlige rådgivere. De arbejder på tværs af Kommissionen og skal fungere som kommissærens øjne og ører i det daglige arbejde.

Kabinetterne spiller en vigtig rolle i forbindelse med forberedelse af lovforslag. Det er cheferne for kabinetterne, som forbereder kommissærernes ugentlige møder. Kabinetterne foretager også de indledende forhandlinger mellem de forskellige kommissærer og prøver at opnå enighed om punkterne på dagsordenen, før selve Kommissionen mødes.

Generaldirektorer

Kommissionen er opdelt i en række generaldirektorer med ansvar for et særligt politikområde, og de svarer lidt til ministerier i Danmark. Den nuværende danske kommissær, Margrethe Vestager, er for eksempel den politiske leder for Generaldirektoratet for Konkurrence.

En kommissærs ansvarsområde følger dog ikke altid generaldirektoraterne. En kommissær kan godt have ansvaret for flere generaldirektorer, ligesom et generaldirektorat godt kan tjene flere kommissærer. Dertil kommer Udenrigstjenesten, der "deles" mellem Kommissionen og Ministerrådet.

Kommissionen har også 13 særtjenester. Det er eksempelvis den juridiske tjeneste, der fungerer som Kommissionens juridiske vagthund og skal godkende alle Kommissionens forslag til retsakter. Derudover er der særtjenester for personale, oversættelse, revision, statistik m.fl.

Kontrol med Kommissionen

Kommissionen har vidtstrakte beføjelser og arbejder uafhængigt af de øvrige EU-institutioner og medlemslandene. Kommissionen er dog underlagt flere forskellige former for kontrol.

Europa-Parlamentet står for den politiske kontrol. Det betyder, at Parlamentet kan afsætte Kommissionen ved et mistillidsvotum med kvalificeret flertal. Når der udnævnes en ny Kommission, skal Europa-Parlamentet godkende den. Et par gange har Europa-Parlamentet afvist kandidater til kommissærposter, og medlemslandene har så skullet finde nye kandidater.

EU-Domstolen er ansvarlig for den juridiske kontrol med Kommissionen. Det betyder, at Domstolen holder øje med, at Kommissionen handler i overensstemmelse med traktaten.

Desuden er Kommissionen underlagt økonomisk kontrol fra Revisionsretten. Efter nordisk forbillede har EU også en ombudsmand, som blandt andet kontrollerer Kommissionens forvaltning af EU's regler.

Mere information - www.eu.dk

Du kan finde flere informationer om Kommissionen på EU-Oplysningens hjemmeside. Her finder du bl.a. en oversigt over alle kommissærer og deres ansvarsområder.

